

Model odlučnosti i jedinstva

29. juni 2013.

Iskustvo Hrvatske u procesu pristupanja EU-u vrlo je vrijedno za ostale zemlje regiona, kojima može pomoći u ubrzavanju njihovog puta

Piše: Goran Svilanović

Ulazak Hrvatske u Evropsku uniju dobra je vest za Hrvatsku, ali i za svaku od zemalja regiona. To je poruka da se proces pridruživanja nastavlja.

Čestitam Hrvatskoj, jer je to nešto na čemu su radile vlade više od deset godina. Bez obzira na pripadnost političkoj opciji, oko ulaska u EU sve vreme je postojao konsenzus u Hrvatskoj i to je na kraju donelo rezultat. To je model odlučnosti i jedinstva, za koji se nadam da će ga prihvatiti i drugi u regionu.

“Oko ulaska u EU sve vreme je postojao konsenzus u Hrvatskoj i to je na kraju donelo rezultat.”

Jasna EU perspektiva regionu donosi stabilnost. Ona otvara veći prostor regionalnoj saradnji na konkretnim temama, od ekonomije, infrastrukture i pravosuđa, do obrazovanja i kulturne saradnje.

Nadam se da će Hrvatska ostati zainteresirana za dalje aktivno učešće u demokratskim procesima u regionu i da će podržavati pridruživanje EU svih ostalih zemalja sa Zapadnog Balkana.

Dobra ilustracija jest interesovanje koje je hrvatska Vlada ispoljila prema inicijativi Crne Gore o još intenzivnijoj saradnji na ovim prostorima u vezi sa infrastrukturnim projektima i pridruživanjem EU.

Mislim da bi učešće Hrvatske bilo vrlo korisno za region iz političkih i praktičnih razloga. Iskustvo Hrvatske u procesu pristupanja EU vrlo je vredno za ostale zemlje, kojima može pomoći u ubrzavanju njihovog puta.

Članstvo u EU će omogućiti Hrvatskoj da bude glas podrške interesima regiona među EU 28. Time će Hrvatska, sem jačanja EU pozicije, ojačati i svoju poziciju u regionu, od čega će korist imati i Hrvatska i region.

Za konkurentno tržište

Na ekonomskom planu postoji potpuna svest među političarima da samo međusobno povezane ekonomije u regionu mogu da budu konkurentne na trećim tržištima.

Ulazak Hrvatske u EU istovremeno menja odnose u regionu. Hrvatska više nije članica CEFTA-e, trgovina u regionu više neće biti po modelu kao između Srbije i Bosne i Hercegovine, nego postaje, kao što je sada na primer, trgovina između Bosne i Hercegovine i Austrije.

S druge strane, već imamo situaciju da, zbog izlaska iz CEFTA-e i pogodnosti koje CEFTA pruža, hrvatske kompanije otvaraju preduzeća u Srbiji i Bosni i Hercegovini, što će tim zemljama doneti nova radna mesta.

“Ekonomska i finansijska kriza, uz teško nasleđe 1990-ih, pokazuje krhkost tranzicione demokratije.”

Ono što je takođe važno je da se granica EU-a pomera na granicu Bosne i Hercegovine. To je novost za Bosnu i Hercegovinu i Crnu Goru.

Nije toliko novost za Srbiju, zato što Srbija već ima Mađarsku, Bugarsku i Rumuniju kao EU članice, tako da je u nekoj meri već navikla na EU režim na svojim granicama.

Potrebno je da se što pre preduzmu sve neophodne mere na graničnim prelazima sa Crnom Gorom i Bosnom i Hercegovinom, kako bi se ta promena, do koje će ipak doći, što manje osetila.

To je pogotovo vrlo važno za Bosnu i Hercegovinu, jer to je ipak velika, dugačka granica, ljudi su navikli da putuju slobodno i treba učiniti sve što se može da oni to ne oseću kao neki lični teret.

Biznisu treba takođe pomoći da prevaziđe neke probleme kojih će verovatno biti u prvih nekoliko meseci ili godinu dana.

Ekonomska i finansijska kriza, uz teško nasleđe 1990-ih, pokazuje krhkost tranzicione demokratije.

U našem okruženju stalno se smenjuju borba za napredak i zaostajenje. Prosečan bruto društveni proizvod u regionu iznosi samo 38 odsto od EU proseka. To je zastrašujuća brojka. Ona znači da se jaz između regiona i EU-a stalno produbljuje. Zato se povećava i potencijal za frustracije, proteste, nestabilnost. To nije u interesu ni Evrope, ni regionu.

Strategija zapošljavanja

Mi u Savetu za regionalnu saradnju smo tu da zemljama pomognemo kao svojevrsno operativno telo, s obzirom da je naš glavni zadatak unapređenje saradnje u regionu u svrhu što bržeg ulaska svih naših učesnica u EU.

Da bismo taj cilj postigli, RCC je pripremio Strategiju zapošljavanja i ekonomskog rasta za region, pod nazivom Jugoistočna Evropa 2020, čiji je osnovni cilj povećanje zaposlenosti. Bez toga nema poboljšanja uslova života građana. Vraćamo u fokus regionalne saradnje konkurentnost i razvoj, naravno, uz pridruživanje EU.

“Hrvatska će imati mogućnost da doprinese ostvarivanju ciljeva Strategije JIE 2020.”

Najvažniji ciljevi do 2020. godine: porast stope zaposlenosti za 12 odsto; porast međusobne trgovine u regionu za 230 odsto, porast BDP sa sadašnjih 38 procenata na 46 odsto od proseka EU-a.

Cilj nam je i povećanje ukupnoga priliva stranih direktnih ulaganja u region za 120 odsto. I, konačno, 300.000 više visoko obrazovanih mladih ljudi. Naravno, sa ozbiljnom šansom da se zaposle.

Da bismo to postigli, moraju da se unaprede proizvodnja, trgovina, investicije, obrazovanje i naše domaće vlade moraju da budu znatno efikasnije nego što je to danas slučaj, moraju da budu nekorumpirane.

Iako će biti članica EU-a i verujem da će se okrenuti ispunjavanju uslova iz Strategije EU 2020, Hrvatska će imati mogućnost da doprinese i ostvarivanju ciljeva Strategije JIE 2020, jer bi njena podrška prevladavanju ekonomske krize koja nas je sve pogodila mogla da bude na korist i Hrvatske i svih njenih suseda.

<http://balkans.aljazeera.net/vijesti/model-odlucnosti-i-jedinstva>